

מטעמי תורת זילים

פרשת עקב – מעלת אמירת קריאת שמע

קריאת שמע נאמרת על ידי ישראל בכל יום וכוללת בתוכה את פרשת "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דברים ו, ד), וכן פרשת "וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ אֶל מְצוֹתַי אֲשֶׁר אֶנְכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לֵאמֹר אֵת ה' אֱלֹהֵיכֶם וְלַעֲבֹדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם" (דברים יא, יג) וכן את פרשת הציצית "דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית" (במדבר טו, לח).

ויש להבין, מה המעלה והחשיבות הגדולה של אמירת שלשת הפרשיות של קריאת שמע בכל יום, ובפרט הפסוק הראשון "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל"?

אמירת 'שמע ישראל' ו'ברוך שם' התחילה בימי יעקב אבינו

בשעה שיעקב אבינו עמד להיפטר מן העולם, הוא קרא לשנים עשר בניו (בראשית רבה: פרשת ויחי אות א) וביקש לגלות להם את הקץ, אך מיד הסתלקה ממנו השכינה הקדושה. אז אמר יעקב אבינו "שמא חס ושלום יש בְּמִטְתִּי פסול כאברהם שיצא ממנו ישמעאל וכמו אבי יצחק שיצא ממנו עשו?" (נמי פסחים דף נו ע"א) וכן אמר לשבטים "שמא יש בלבבכם מחלוקת על הקב"ה?" (בראשית רבה: פרשת ויחי אות א). וכשמעו בניו את דבריו הם אמרו "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דברים ו, ד) כלומר תשמע "יִשְׂרָאֵל" אבינו, כשם שאין בְּלִבְךָ אלא אחד כך אין בְּלִבְנוּ אלא "אֶחָד" (נמי פסחים דף נו ע"א). ואז מיד השתחוה יעקב על ראש המיטה ואמר בלחש "מְדַרְשׁ תַּנְחוּמַי פְּרִשְׁת ויחי אות ח) "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" (נמי פסחים דף נו ע"א, 'מְדַרְשׁ תַּנְחוּמַי פְּרִשְׁת ויחי אות ח, 'בראשית רבה: פרשת ויחי אות א) שהוא השבח ששמע בחלום הסולם ממלאכי השרת אשר היו מקלסים ומשבחים בו את בוראם (מנחת אהרן לר' יעקב פרדו כלל יד דף קז ע"ב ד"ה כלל הכל שיהיה) (וראה יאמירי נועם לר' מאיר מדו יקוב פרשת שמות אות ו ד"ה יאו יאמר כ"י שיעקב אבינו קרא קריאת שמע כבר כאשר הגיע למצרים (ראה רש"י בראשית טו, טו וד"ה יחיד על צארו וד"ה ויהי הנה נמסרת השבטים) כי ידע שבכוח יחוד 'קריאת שמע' ירד למצרים ובכוחו יעלה).

דבר זה נרמז בפסוקים "וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל בְּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאִסְפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים: הֲקִבְצוּ וְשָׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשָׁמְעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם" (בראשית מט, א – ב), שחזר יעקב ואמר פעמיים את התיבה "וְשָׁמְעוּ" כדי לרמוז על 'קריאת שמע' שנאמרה באותה העת על ידי השבטים (הירוקק על התורה: פרשת ויחי שער החילוק פרק מט, ב). ומאז כל פעם שבני ישראל משכימים ומעריבים ואומרים "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" (דברים ו, ד) כוונתם היא שגם ישראל אביהם הנמצא במערת המכפלה, ישמע (בראשית רבה: פרשת ויחי אות ג, רבינו בחיי דברים ו, ד ד"ה ואמר במדרש) שאותו הדבר שהוא ציוה את בניו עדיין נוהג בהם ש"ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דברים ו, ד) 'בראשית רבה: פרשת ויחי אות א). וישראל גם למדו מיעקב אבינו להגיד אחר כך "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". וכדי שלא יהיה קנאה למלאכי השרת שמהם נלמדו ששחב הזה, לכן תיקנו לאומרו בחשאי (מנחת אהרן כלל יד דף קז ע"ב ד"ה כלל הכל שיהיה) כמו שעשה יעקב אבינו (נפ"י 'מדרש תנחומאי' פרשת ויחי אות ח). וזה למעט ביום הכיפורים שאז ישראל הם כמלאכי השרת שאין בהם אכילה ושתייה ולכן אומרים אותו בקול רם (מנחת אהרן כלל יד דף קז ע"ב ד"ה כלל הכל שיהיה).

בשעה שישאל אומרים 'שמע ישראל' אמירתם מגיעה עד ליעקב אבינו (תפארת שלמה על המועדים שער התפילה ד"ה ודבריו חיים) שדווקא לו נתגלה סוד יחוד 'קריאת שמע' והוא לימד את בניו (עצור המור' פרשת ואתחנן פרק ו ד"ה אבל בני יעקב שידעו). וכל ימיו התאוה יעקב שבניו ישכימו ויעריבו לבתי כנסיות ויקראו קריאת שמע (נעיר דוד' לר' דוד לודא בחלק בית יצחק תחילת חלק א ד"ה 'מתחילת' בשם המדרש) ואז הוא יעיד עליהם שהם מייחדים את שמו של הקב"ה כראוי (זוהר חדש' מדרש רות דף צג ע"ב ד"ה אלא הא תינטא) ויעמוד לפני הקב"ה ולא יתן ל'דין הקשה' לשלוט בישראל (זוהר חדש' מדרש רות דף צג ע"ב ד"ה יעקב מתעטר). וכיון שיעקב תיקן גם את תפילת ערבית, לכן רבי יהודה הנשיא שהיה ניצוץ נשמתו של יעקב אבינו (פתח עינים' להחיד"א חלק א ד"ה ומהר"ש סיריליו) כפי שנרמז בכינויו 'נשיא' שהוא ראשי תיבות 'ניצוץ של יעקב אבינו' (בן יהודיע' מסכת ברכות דף ב ע"א ד"ה והגאון), פתח את הש"ס משניות במצות קריאת שמע של תפילת ערבית ואמר "מְאִימְתִי קוֹרֵין אֶת שְׁמַע בְּעֶרְבִית" (משנה ברכות א, א) (פתח עינים' חלק א ד"ה ומהר"ש סיריליו) כי שתי המצוות האלו של קריאת שמע ותפילת ערבית שייכות לניצוץ נשמתו (בן יהודיע' מסכת ברכות דף ב ע"א ד"ה והגאון).

באמירת קריאת שמע מתרחקים מהאדם כל המזיקים והרוחות הרעות

הפסוק "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דברים ו, ד) מתחיל באות ש' ומסתתרים באות ד' שהוא צירוף ש'ד', לפי שעל ידי קריאת שמע מבריחים שדים (נפנען רוא' פרשת ואתחנן ד"ה שמע) ומבטלים (מגלה עמוקות: מהדורא בתרא פרשת פנחס דרוש ג אות ג ד"ה ונרמז בפסוק זה, 'מעבר יבק' אמרי נועם סוף פרק ד"ה ובפרט צריך. ראה גמי מגילת דף ג ע"א) וניצולים מהם (רבינו אפרים על תורה' פרשת ואתחנן פרק ו, ד). ובכלל זה מכניעים את ארבעת המזיקים שמתעוררים קודם הלילה ונקראים 'עוין' 'משחית' 'אף' ו'חימה', אשר כנגדם אומרים לפני תפילת ערבית "וְהוּא רָחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהַרְבֵּה לְהָשִׁיב אָפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ" (תהלים עח, לח). ויש רמז לכך, שאם מוציאים מהתיבות "שְׁמַע" ו"אֶחָד" את האותיות ש' וד' שהן כנגד הכנעת אותם שדים, נשארות האותיות מ' ע' א' ח' שהן ראשי תיבות של אותם המזיקים – משחית עוין אף חימה (ארץ החיים לר' אברהם חיים הכהן על התהלים מזמור לח פסוק ב, 'דבש לפי' להחיד"א מערכת ק אות ג בשם 'ארץ החיים').

אחרי שישאל חטאו בשטים וזמרי עשה מעשה בפרהסיא (פני דוד' להחיד"א פרשת בלק אות יב) שלטה 'הסטרא אחרא' בישראל והתחיל הנגף (דבש לפי' להחיד"א מערכת ק אות ג). לכן ישראל החלו לקרוא קריאת שמע (ראה יתרוגם ונתניו במדבר כה, ח) (פני דוד' להחיד"א פרשת בלק אות יב) לפי שרצו על ידי 'קריאת שמע' לבטל את 'המשחיתים' שהיו שם (דבש לפי' להחיד"א מערכת ק אות ג, 'מגלה עמוקות: מהדורא בתרא פרשת פנחס דרוש ג אות ג ד"ה ונרמז בפסוק זה) ואת כוחו של 'הסטרא אחרא', שהיה בתוך שבת שמעונו אשר חטא באותו העוון. כי בכוח רמ"ח התיבות של קריאת שמע יכול האדם לבטל את היצר הרע שהוא העוון עצמו, כפי שנרמז בתיבה 'עוין' כשהיא נכתבת במלוי כך 'עוין' ו"ו' נוי" שיוצא בגמטריא רמ"ח (דברים אחדים' דרוש יט לשבת כלה דף צח ע"ב ד"ה ואפשר ובה אפשר להבין). כמו כן על ידי יחוד ה' בקריאת שמע מסתלקים גם המזיקים הממלאים את אויר העולם וסותמים בעד עליית התפילות, והם נכנעים ובורחים לפי שעה. לכן התפילות יכולות אז להתקבל (ישם משמואל לר' שמואל בורגשטיין פרשת ואתחנן שנת תרע"ט ד"ה במד' ואם קרא). וכך נמצא כי על ידי רמ"ח תיבות שבקריאת שמע נעשה גופם הרוחני של המזיקים ל'חרם' (פתוחי חותם לר' יעקב אבוחצירא פרשת ראה ד"ה כי תשמע באחת).

וזה הטעם שאדם גוסס קורא 'קריאת שמע' סמוך לפטירתו (ספרי חיים לר' חיים פאלאגי על ספר 'עמודי שבעה' אות ג), לפי שהמת רואה את השכינה בשעת פטירתו (במדבר רבה יד, כב) ועל ידי 'קריאת שמע' אין לשטן שהוא 'אל זר' חלק ונגיעה בקדושה שנראית באותה שעה (ספרי חיים לר' חיים פאלאגי על ספר 'עמודי שבעה' אות ג), וגם מתרחקים מהנפטר שאר המזיקים (מעבר יבק' פרק ד"ה ובפרט צריך). ואם הוא מכויץ באמת באות ד' של התיבה "אֶחָד" במסירות נפש על ארבע מיתות בית דין – מובטח לו שהוא לא יילכד ולא ייפול במצודתו של הס"מ. לפי שהס"מ מגיע בשעת הפטירה (ילקוט מנחת לר' מרימנוב אדרת השי"ס ברכות ד"ה שמע ישראל) כאשר דעת הנפטר מבולבלת שנאמר "תִּצָא רוחו וישב לאֲדַמְתּוֹ פְּיוֹם הָהוּא אֶבְדּוֹ עֲשָׂתְנָתִיו" (תהלים קמו, ד) ומנסה להוסיף ולבלבל אותו בדעות כוזבות (ילקוט מנחת ליקוטים בחלק יצר טוב ויצר הרע ד"ה איתא) במטרה לשכנע את הנפטר לכפור בה' חס וחלילה, בתמורה להקלה בצער פטירתו (ילקוט מנחת לר' מרימנוב אדרת השי"ס גמי ברכות ד"ה שמע ישראל).

”שָׁמַע יִשְׂרָאֵל” בכדי ללמדם שאפילו אם קיימו רק 'קריאת שמע' של שחרית וערבית הם כבר לא ימסרו ביד אויביהם (ראה גמי סוטה דף מב ע"א) (מדרש אליהו למחבר ספר 'שבת מוסר' פרשת וישלח ד"ה 'כתב בספר',) כי יש בסגולת אמירת פסוק 'שמע ישראל' להגן על ישראל מפני אויביהם (עפ"י יאברהם זקן דרוש לכבוד אליאסה דף מה ע"א).

וכך היה עם משה רבינו, בשעה שראה שישאל יראים פן ייפלו לפני העמים בעת שהם יעברו את הירדן ויבואו לכבוש את הארץ, אז אמר להם משה כי אפילו אם יש בידיהם רק את הזכות של 'קריאת שמע' – הרי שאין הם נופלים לפני אויביהם (מגלה צפונות: למחבר 'שבת מוסר' חלק ג פרשת עקב ד"ה שמע), ואף יש כוח באמירת 'קריאת שמע' בשעת מלחמה שתיחשב כמו לימוד תורה (עפ"י ירע ברך' פרשת כי תצא דף כב ע"א ד"ה אכן יש). וזה הלשון שאמר משה רבינו לפני ישראל "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל אֲתָה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת הַיַּרְדֵּן לְבָא לְרִשְׁתָּהּ גוֹיִם גְּדוֹלִים וְעַצְמִים מִמֶּךָ עָרִים גְּדוֹלֹת וּבְצָרֹת פְּשָׁמִים: עִם גְּדוֹל וְרָם בְּנֵי עַקְקִים אֲשֶׁר אֲתָה יֹדְעֵת וְאֲתָה שְׁמַעֲתָ מִי יִתְיַצֵּב בְּנֵי עַנְק: וְיֹדְעֵת הַיּוֹם כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ הוּא הַעֹבֵר לְפָנֶיךָ אֲשֶׁר אֲכַלָּה הוּא יִשְׁמְדֶם וְהוּא יִכְנִיעֶם לְפָנֶיךָ וְהוֹרֶשֶׁתֶם וְהֵאבַדְתֶּם מִהָרַק פְּאֶשֶׁר דָּבָר ה' לָךְ" (דברים ט, א - א) וכוונתו לומר כי בכוח 'קריאת שמע' שלהם יסור צילם של העמים והם יסתלקו מן החיים (מגלה צפונות: חלק ג פרשת עקב ד"ה שמע).

וזה היה רשעותו של גלית הפלשתי שביקש לבטל את ישראל מאמירת 'קריאת שמע' (יאברהם זקן לר' אברהם פאלאגי דרוש לכבוד אליאסה דף מה ע"א) לפי שגלית ידע שהזכות של 'קריאת שמע' לבדה מספיקה על מנת להציל את ישראל מהמלחמה (מדרש אליהו פרשת וישלח ד"ה כתב בספר) כי היא מועילה לישראל כנגד האויבים (יעני העדה: למחבר 'שבת מוסר' על מגילת אסתר דף קמח ד"ה אמנם לבא). לכן הוא התכוון לבטלם מקריאת שמע בשחרית וערבית על ידי שעמד לפניהם והיה מחרף ומגדף בבוקר ובערב בזמן 'קריאת שמע' (ראה גמי סוטה דף מב ע"א) (מדרש תלפיות: ענין אחשוורוש ד"ה א"ה נראה שיובו זה, 'מדרש תלפיות' ענין ברכת התורה ד"ה ובה"ה אמר הצעיר, 'יעני העדה' למחבר 'שבת מוסר' על מגילת אסתר דף קמח ד"ה אמנם לבא, 'זכר דוד' מאמר ג פרק ח דף שמג ד"ה וקדוש היום), ולמשך ארבעים יום שנאמר "וַיִּגַּשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשָּׁפָם וְהָעֵרֶב וַיִּתְיַצֵּב אַרְבָּעִים יוֹם" (שמואל א' יז, טו) ראה רש"י שמואל א' יז, טו). ועל ידי כך קיווה גלית שכאשר לא יהיה להם את הזכות של 'קריאת שמע' הם יפלו בידינו (יעני העדה: על מגילת אסתר דף קמח ד"ה אמנם לבא).

ולכן כדי לבטל את מחשבות גלית בעניין קריאת שמע (ירע ברך' לר' ברכיה ברך פרשת כי תצא דף כב ע"א ד"ה אכן יש לדקדק) לקח דוד חמשה אבנים להילחם בו עמהן, והן היו מכוונות כנגד חמש התיבות "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'" (דברים ו, ד). וכאשר הוא שם את אותן האבנים בכיסו, כולן נעשו לאבן אחת ואז נשלמה גם התיבה האחרונה "אֱחָד" (תיקוני זוהר: תיקון חד ועשרים דף סב ע"א ד"ה ואינון חמש, 'מדרש תלפיות' ענין דוד ד"ה יתקוני זוהר חדשי' בשם זוהר, 'דברים אחדים' דרוש יג שבת זכור דף סה ע"א ד"ה 'יהנה דוד המלך' בשם זוהר). ואת האבן הזאת הוא הטביעה במצח גלית הפלשתי והרג אותו (תיקוני זוהר: תיקון חד ועשרים דף סב ע"א ד"ה והאי אבן). כי גלית עצמו היה כנגד היצר הרע שהוא הנחש והוא הסי"מ והוא מלאך המוות (דברים אחדים: להחיד"א דרוש יג שבת זכור דף סה ע"א ד"ה 'יהנה דוד המלך' מילקוט ראובני), והחמש תיבות בפסוק "שמע ישראל" נקראות גם חמש 'אבנים', ובהם 'סוקלים' את הסי"מ כפי שנרמז בפסוק "וַיִּסְקְלֵתוּ בְּאֲבָנִים יָמָת" (דברים יג, יא) (יאור החיים הקדוש' דברים יג, יא עפ"י זוהר). וכך נמצא שדוד הרג את גלית בכוונת יחוד אמירת 'שמע ישראל' (דברים אחדים: דרוש יג שבת זכור דף סה ע"א ד"ה 'יהנה דוד המלך').

וכן כשהמן הרשע רצה לתלות את מרדכי הוא עשה זאת דווקא בזמן קריאת שמע (מילקוט שמעוני: חלק ב רמז תתנ"ד ד"ה ותאמר, 'מנות הלוי' לר' שלמה אלקבץ דף קסג ע"ב ד"ה ותאמר לו זרש, 'דברים אחדים' דרוש יג שבת זכור דף סד ע"א ד"ה ומעתה נחזור) כי רצה למנוע ממנו להינצל בזכות אמירת 'קריאת שמע' (מדרש תלפיות: ענין אחשוורוש ד"ה א"ה נראה שיובו, 'מילקוט חדש' ערך 'יבל מדי יון ואודים' אות לב). וכוונת המן היה לעשות עץ גבוה חמשים אמה כנגד חמשים 'שערי טומאה' יגרו על מנת שהם יגברו על מרדכי, והוא פחד שחמשים אותיות שיש בפסוק 'שמע ישראל' בצירוף 'ברוך שם' עם הכולל, יגבירו את חמשים 'שערי קדושה' שכנגדם ואדרבא ייהרג הוא המן בעצמו (דברים אחדים: להחיד"א דרוש יג שבת זכור דף סד ע"א ד"ה ומעתה נחזור). ועוד שהמן רצה על ידי זה גם לבטל את שאר ישראל מקריאת שמע, כי כאשר הם יראו את מרדכי הולך לתליה לא יהיה להם לב לקרוא קריאת שמע וכך היא לא תועיל להם להצלת מרדכי (יעני העדה: על מגילת אסתר דף קמח ד"ה אמנם לבא לענין). וכוונת המן לתלות את מרדכי בשעת קריאת שמע נרמזה במה שאמר על ישראל "וַיִּדְתֶּיהֶם שְׁנוֹת מִפְּלָעִים" (אסתר ג, ח) שראשי התיבות יוצא 'שמע' (יעני העדה: מגילת אסתר דף קנב ע"ב ד"ה ודתיחם).

המכוון למסור נפשו באמירת 'שמע ישראל' נחשב שמת על קידוש ה'

בשעה שאדם קורא קריאת שמע, צריך לסתום את עיניו ביד ימין (ישער הכוונות: ענין תפלת שחרית דרוש א' ד"ה שמע ישראל וכו', 'פרי עץ חיים' שער קריאת שמע פרק ח ד"ה וצריך לסתום) עד אחרי אמירת "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" (ישער הכוונות: ענין תפלת שחרית דרוש א' ד"ה שמע ישראל וכו') ויש בזה בחינה של 'מיתת הצדיקים' לפי שסומא נחשב כמת (טעמי המנהגים ומקורי הדינים: ענין ק"ש אות כ בשם ר' מנחם מענדיל מקאסיב). ואז צריך האדם לכוון למסור את נפשו בעת אמירת 'אחד' של קריאת שמע (מעבר יב' שפתי רגנות פרק מד ד"ה וכתוב. ראה ישער הכוונות: ענין כונת ק"ש ד"ה ויהנה בזמן הגלות) ולקבל על עצמו כל מיני יסורים ומיני מיתה על קידוש שמו יתברך (ידרך ה' להרמח"ל חלק ד פרק ד אות ה). ועל זה נאמר "כִּי עֲלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם נִחְשָׁבְנוּ פְּצֹאן טְבֻחָה" (תהלים מד, כג) כלומר שישאל הם צאנו של הקב"ה ומקריבים עצמם קרבן בכל יום בעת יחוד 'שמע ישראל' (מעבר יב' שפתי רגנות פרק מד ד"ה וכתוב).

כאשר האדם מכוון בקריאת שמע למסור את נפשו (זוהר פרשת חיי שרה דף קכד ע"א מדרש הנעלם ד"ה אמר רבי שלום בר מניומי) בארבע מיתות בית דין על קידוש שמו הגדול (ידרך חכמה: למחר"ל פחוביצי' דרך יח דף ע"א ד"ה 'יהנה פשוטי הכוונה' בשם זוהר) בקבלה אמיתית בליבו (אגרא דכלה' פרשת שופטים על הפסוק 'ואמר אליהם שמע ישראל'), אז הוא נקרא 'עבד עולם' לקב"ה (יאור צדיקים' למחר"ל מאמר עמוד העבודה פרק יח) ונחשב לו כאילו עשה את הדבר הזה בפועל, שנהרג בכל יום על קידוש ה' (זוהר פרשת חיי שרה דף קכד ע"א מדרש הנעלם ד"ה אמר רבי שלום בר מניומי, 'ידרך ה' להרמח"ל חלק ד פרק ד אות ה) באמת (דברים אחדים: דרוש ב' לסוכות דף ז ע"א ד"ה והוא הנרצה). ואז אדם זה הוא במדרגת קדוש (ידרך חכמה: למחר"ל פחוביצי' דרך יח דף ע"א ד"ה 'יהנה פשוטי הכוונה' בשם זוהר) ומתכפרים לו כל עוונותיו (דברים אחדים: דרוש ב' לסוכות דף ז ע"א ד"ה 'יהנה הנרצה' בשם חכמי האמת), ובכללם גם אותם עוונות שאין להם כפרה אלא במיתה. וכל שכן שמתכפרים לו גם עוונות שדרכם להתכפר על ידי יום הכיפורים ועל ידי ייסורים (ראה גמי יומא דף פו ע"א בענין חילוקי הכפרה) (אגרא דכלה' פרשת שופטים על הפסוק 'ואמר אליהם שמע ישראל'). ועליו ועל אחרים שכמותו נאמר "אֲסִפּוּ לִי חֲסִידֵי פְרִיִתִי עֲלֵי זָבַח" (תהלים ג, ה) (יאור דכלה' פרשת בשלח ד"ה ויאמר משה וכו').

על ידי קריאת שמע בכוונה מסתלקת 'הקליפה' מאבריו של האדם

כשהאדם ישן מסתלקת נשמתו מגופו ואז נכנסים רמ"ח אברי 'הקליפה' הרוחניים בתוך רמ"ח איבריו. ואחרי שהוא ניעור אין הטומאה הזאת יוצאת מרמ"ח אבריו אפילו אם הוא יעסוק בתורה ואפילו יעשה כמה מצוות ביום – עד אשר יקרא קריאת שמע. וכל זמן שלא קרא יש ריח רוחני של 'הקליפה' שנודף מגופו. כי זוהי סגולת קריאת שמע, שבכל תיבה שהוא קורא מתפנה הטומאה מאיבר אחד מאיבריו (מקדש מלך: לר' שלום בוזגלו על זוהר פרשת בלק דף קפ ע"א ד"ה בריחא). והיה מעשה עם רבי יצחק ורבי יהודה שלא קראו קריאת שמע בזמנה כי היו עסוקים בצרכי חתן וכלה. ואף שלא היה אדם אחר שהיה יכול לעסוק בכך וגם מן הדין היו פטורים מקריאת שמע על שעסקו במצוה – עדיין היה הריח הרוחני של 'הקליפה' נודף מהם על שלא קראו קריאת שמע (זוהר פרשת בלק דף קפ ע"א לפי פירוש מקדש מלך' שם. וראה שם את כל המעשה כי קיצרנו).

קריאת רמ"ח התיבות שבפרשיות קריאת שמע בכוונה שלימה (מזמור לאסף: חלק מוסר לקריאת שמע ד"ה הרמ"ח תיבות), מתקנת גם את רמ"ח איברי הנשמה של האדם (ישערי קדושה: למחר"ל חלק ב שער ז ד"ה קריאת שמע) שנפגמו בכל מיני חטאות ואשמות (מזמור לאסף: חלק מוסר לקריאת שמע ד"ה הרמ"ח תיבות). כי רמ"ח תיבות שבקריאת שמע מכוונות גם כנגד רמ"ח אברי הנשמה של האדם, ועל ידי קריאת התיבות נפרדת מהאדם 'הקליפה' שדבוקה לו בנשמה (מאיר בת עין: לר' מאיר ביקיאים על מסכת ברכות פרק ב ד"ה משנת) מכוח חטאיו ועוונותיו (מזמור לאסף: חלק מוסר לקריאת שמע ד"ה הרמ"ח). וכל אדם צריך לחוש בזה על איברי נפשו שהם החיים הנצחיים כמו שהוא חש

וטורה אם יכאבו לו אברי גופו הגשמי, ובפרט שיכול לתקנם בדבר קל בפה ובכוונת הלב (מזמור לאספי חלק מוסר לקריאת שמע ד"ה ואם). ואז על ידי כן יושפע קדושה גם ברמ"ח אבריו הגשמיים (קב הישר' פרק נט ד"ה ובהיות כחוטאים) והם יהיו משועבדים כל אותו היום לעבודת האלוקים (עפ"י סדר היום' חלק כוונת קריאת שמע והיחוד ד"ה ויש).

זה הטעם שאמרו רבותינו כי "כל הקורא קריאת שמע ומדקדק באותיותיה מצננו לו גיהנם" (במ' ברכות דף טו ע"ב ב"ר חמא בן חנינא), משום שמטרת כניסת הנשמה לגיהנום אחרי מותו של האדם, היא על מנת שהאש הגדולה שם תפריד את 'הקליפה' שנוספה ברמ"ח האברים הרוחניים של הנשמה. אך אם האדם בחייו קרא כל תיבה ותיבה של 'קריאת שמע' בפני עצמה הרי שהוא כבר הפריד מעצמו את 'הקליפה' מכל איבר ואיבר שלו. לכן אחרי שהוא ייצא מהעולם השכר שלו יהיה שיצננו לו את הגיהנום כי הוא אינו זקוק לאש הגדולה של גיהנום להפרידת 'הקליפה' מרמ"ח אבריו הרוחניים. אמנם בכל אופן צריך להכניס את האדם הזה לגיהנום ואי אפשר לו להימנע מזה לגמרי, כי צריך שיהקליפה' שדבקה בו תתעכל שם מכל וכל על ידי האש (מאייר בת עין על מסכת ברכות פרק ב ד"ה מעתה הטוב).

אם חלילה אדם לא קורא בכלל קריאת שמע ביום ובלילה, אזי כל איבר ואיבר שלו מתמלא ברוח רעה ובכל מיני דברים רעים ומחלות רעות שבעולם (זוהר חדש' פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ואינו ארבע). ואם הוא כן קורא קריאת שמע אך קורא במהירות ובעראי ובלא כוונה, ובלבו מהרהר בעסקים אחרים והלב אינו יודע מה שהפה מדבר – אזי כל איבר ואיבר של גופו שואב עליו מהסטרא אחרא, ובאים חולאים ומכאובים לגופו (יסוד יוסף' רבו של מחבר יקב הישר' פרק מג ד"ה עוד מקדושת הגוף, יקב הישר' פרק נט ד"ה וכן מקדשת הגוף יקדקדק). ואם חלילה הוא מדלג תיבות בקריאה, אזי נחסר לו חיים מכל איבר ואיבר שבגופו המכוון כנגד אותן התיבות (תורת נתן וליקוטים ממחרתיו' פרשת תזריע דף כה ע"ב ד"ה או נייל ע"ד). ואז גם באברי נשמתו הרוחניים יש איברים חסרים שלא נתקנים כראוי (מזמור לאספי חלק מוסר לקריאת שמע ד"ה והרמ"ח תיבות) והוא נעשה 'בעל מום' רוחני (יסוד היום' חלק כוונת קריאת שמע והיחוד ד"ה ויש בקי' רמ"ח).

רמ"ח תיבות שבקריאת שמע הן רפואה לכל רמ"ח איבריו של האדם

בכל שלושת הפרשיות שבקריאת שמע יש רמ"ח תיבות (זוהר חדש' מדרש רות דף צה ע"א ד"ה ואמר רבי נחוראי, 'מדרש תנחומא' פרשת קדושים אות ה), כי יש רמ"ח תיבות בפרשיות עצמן ונוספות עליהן עוד שלוש תיבות שחזור השליח ציבור 'ה' אֶלְקִיכֶם אֲמַת' (זוהר חדש' פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ואינו, 'זוהר חדש' מדרש רות דף צה ע"א ד"ה וכל האומר). וכל אדם צריך לכוון בשלוש התיבות הללו הנוספות להשלים את רמ"ח התיבות של קריאת שמע (מאה שערים' המיוחס לקראטני שער שני ד"ה ובקריאת שמע). לכן יש שלא התפלל עם הציבור ולא שמע שלש תיבות אלו מהשליח ציבור הרי שלא השלים את רמ"ח התיבות (זוהר חדש' מדרש רות דף צה ע"א ד"ה בתפלה תקנו) ויש עליו חובה להשלים לבד תיבות אלו כפי ההלכה (ראה שו"ע אורח חיים סימן סא ע"ב ומהחיים עליו). כי כל רמ"ח התיבות שבקריאת שמע מכוונות ממש כנגד רמ"ח אבריו של האדם (זוהר חדש' מדרש רות דף צה ע"א ד"ה ואמר רבי נחוראי, 'מדרש תנחומא' פרשת קדושים אות ו, 'מאה שערים' המיוחס לקראטני שער שני ד"ה ובקריאת שמע, 'צרוח המור' לר' אברהם סבע פרשת כי תבוא פרק כו ד"ה רמוז עד שם).

ובשעה שאדם קורא את תיבות קריאת שמע כראוי (זוהר חדש' פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ואמר רבי נחוראי), כל תיבה ותיבה בכוונה גדולה ואינו מדלג אפילו תיבה אחת (תורת נתן וליקוטים ממחרתיו' פרשת תזריע דף כה ע"ב ד"ה או נייל ע"ד), הרי שכל תיבה ותיבה משפיעה באיבר אחד שלו (זוהר חדש' פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ואמר רבי נחוראי) ומרפאה את אותו האיבר (זוהר חדש' מדרש רות דף צה ע"א ד"ה ואמר רבי נחוראי, 'אור צדיקים' למהר"מ פאפירש חלק יתיקון התפלה אות לה) והוא מקבל חיים (תורת נתן וליקוטים ממחרתיו' פרשת תזריע דף כה ע"ב ד"ה או נייל ע"ד), ועל זה נאמר "רַפְאוֹת תְּהִי לְשִׁרְךָ וְשִׁקּוֹי לְעִצְמוֹתֶיךָ" (משלי ג, ח) (זוהר חדש' מדרש רות דף צה ע"א ד"ה ואמר רבי נחוראי, 'מאה שערים' שער שני ד"ה ובקריאת שמע). לכן צריך לתת רווח בין הדבקים שבקריאת שמע כדי שיהיו רמ"ח תיבות ממש, שאם חלילה יקרא בהלעטה לא יהיו שם רמ"ח תיבות ויישארו איבריו פגומים (ובגל בנימין על התורה חלק א' דרוש מו פרשת שופטים דף פח ע"א טור ב ד"ה עוד שם בסוטה). אמנם תועלת הרפואה מקריאה בדקדוק ובכוונה גדולה של קריאת שמע מתקיימת דווקא באדם אשר הולך בדרך התורה ומקיים מצוותיה, אך לא בבני אדם שהם חוטאים (קב הישר' פרק נט ד"ה ואל תקשה).

מתן חיים לרמ"ח אברי האדם בכל יום ויום על ידי רמ"ח התיבות בקריאת שמע הכולל את שלושת התיבות של השליח ציבור, נרמזה בפסוק "וְאֶתְּם הַדְּבָקִים בְּה' אֶלְקִיכֶם חַיִּים כְּלֶכֶם הַיּוֹם" (דברים ד, ד), "אֲתֶם" – זה אותיות 'אמת', "הַדְּבָקִים בְּה' אֶלְקִיכֶם" – כלומר כשתדביקו את תיבת 'אמת' לתיבות "ה' אֶלְקִיכֶם" ובכך תשלימו רמ"ח תיבות בקריאת שמע, אזי ימשך לכם "חיים" בכל רמ"ח אברכם, וחיים אלו יהיו "חיים" כלומר בכל יום ויום (תורת נתן וליקוטים ממחרתיו' פרשת תזריע דף כה ע"ב – כ"ע ע"א ד"ה או נייל ע"ד, 'דגל מחנה אפרים' פרשת ואתחנן על הפסוק 'אתם הדבקים' בחוזק ובבריאות (עפ"י 'אברהם אנכי' לר' אברהם פאלאני דף צה ע"א ד"ה ודבקה לעפר נפשי בשם הרב זרע יצחק חיות ועיניי אידן פירש מעט שונה את הפסוק). ועוד זה נרמז בתיבות 'חיים פולקם חיים' כשהן נכתבות בכתב מלא, שהגמטריא שלהן יחד עם עוד שלוש כנגד שלושת התיבות יוצא גמטריא רמ"ח" (תורת נתן וליקוטים ממחרתיו' פרשת תזריע דף כה ע"ב – כ"ע ע"א ד"ה או נייל ע"ד).

כל מי שקורא קריאת שמע כתיקונה יש לו רפואה בכל יום בעולם הזה (זוהר חדש' מדרש רות דף צה ע"א ד"ה ופתח רבי יהודה). ועל זה אמר הקב"ה "אם שמרת את שלי לקרות קריאת שמע כתקנה, אני אשמור את שלך" (מדרש תנחומא' פרשת קדושים אות ה) כלומר תשמרו לקוראה כתיקונה להפריד כל תיבה מחברתה, ואני אשמור את שלכם שיהיה כל איבר ואיבר כתיקונו (ובגל בנימין על התורה לר' בנימין הכהן חלק א' דרוש מו פרשת שופטים דף פח ע"א טור ב ד"ה עוד שם בסוטה). וכן הוסיף הקב"ה ואמר "שִׁמְרוּ מִצְוַת קריאת שמע ערבית ושחרית ואני משמר אתכם" (מדרש תנחומא' פרשת קדושים אות ה). ועל זה רמז ה' בפסוק "אֲשֶׁרִי אֶדָּם שִׁמְעוּ לִי לְשִׁקְדוֹתַי עַל דְּלֹתַי יוֹם יוֹם" (משלי ה, לה), כלומר "אֲשֶׁרִי" אותם בני האדם הקוראים 'שמע ישראל' ומשלימים את רמ"ח אבריו של ה"אֶדָּם", על ידי שהם שוקדים "על דְּלֹתַי יוֹם יוֹם" בתפילה בציבור. ועליהם מתקיים הפסוק שאחר כך "כִּי מִצְאֵי מִצְאֵי חַיִּים וְנִקְּךָ רִצּוֹן מֵה'" (משלי ח, לה) (מגלה עמוקות על התורה פרשת לך לך ד"ה אשרי אדם שומע). לכן צריך האדם להשמיע את 'קריאת שמע' לאוזניו, כדי שהגוף ישמע דרכם את כל רמ"ח התיבות ויקבל חיים בכל רמ"ח אבריו שנאמר "שִׁמְעוּ וְתַחֲיוּ נַפְשְׁכֶם" (ישעיה נה, ג) (נפש כל חי' לר' חיים פאלאני מערכת ש אות ע).

על מנת שתיבות קריאת שמע ירפאו כל איבר ואיבר, צריך לכוין בכל תיבה ותיבה ולדקדק באותיותיה. כלומר שלא לרפות את החזק ולא להדגיש את הרפה, לא להניח את השוא הנע ולא להניע את השוא הנח, ליתן ריוח בין שתי אותיות הדומות זו לזו שאחת בסוף תיבה והאחרת בתחילת תיבה הבאה – ועל ידי כך כל איבר ואיבר נוטל תיבה אחת ומתרפא בה (מאה שערים' על טעמי המצוות המיוחס לקראטני שער שני ד"ה ובקריאת שמע). לכן צריך לדקדק מאוד בקריאת שמע כמו אדם שְׁמוֹנֵה אֲוֵרָה ומרגליות (אור צדיקים' חלק יתיקון התפלה אות לה) ואבנים טובות. וזהו למנותם היטב שלא יפסיד אחת מהן (מזמור לאספי חלק מוסר לקריאת שמע ד"ה ואם אבר אחד) ולכל יפיל תיבה אחת ארצה בערבוב מחשבה אחרת (אור צדיקים' למהר"מ פאפירש חלק יתיקון התפלה אות לה). ויקרא באימה ובריאה, ברתת וזיע (שו"ע אורח חיים סימן סא, א) וידקדק באותיותיה שלא תבלע אפילו אות אחת (זוהר חדש' מדרש רות ד"ה ואמר רבי נחוראי וישבת על מלאות) וכך יהיו רמ"ח התיבות שלימות (ובגל בנימין על התורה חלק א' דרוש מו פרשת שופטים דף פח ע"א טור ב ד"ה עוד שם בסוטה) (ועל ידי כן יזכה בעזרת ה' לרפואה שלימה, אמן).

העלון מופץ לעילוי נשמת בְּרַשְׁתָּה בְּלוֹר בַּת טוֹבָה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון מופץ לעילוי נשמת עמיאל בן אסתר ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון מופץ לעילוי נשמת מוריה בת רחל וולנדה היינו	העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת	העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת	העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת
העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת	העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת	העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת	העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת	העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת	העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת העלון מופץ לעילוי נשמת